

MEDIATIEDOTE 22.5.2019

VB-valokuvakeskus

Man on the Moon – Matka Kuuhun

31.5.-1.9.2019

VB-valokuvakeskuksen kesässä lennetään Kuuhun!

VB-valokuvakeskuksen koko perheen kesänäyttely *Man on the Moon – Matkalla Kuuhun* juhlii ihmisen ensimmäisen kuukävelyn 50-vuotista historiaa. Näyttely avautuu yleisölle perjantaina 31. toukokuuta ja on avoinna 1. syyskuuta saakka.

Yhdysvaltain Apollo-ohjelman astronautti **Neil Armstrong** laskeutui ensimmäisenä ihmisenä Kuun kamaralle 21. heinäkuuta 1969 ja lausui sanat, jotka ovat painuneet historiaan: *”Tämä on pieni askel ihmiselle, mutta suuri harppaus ihmiskunnalle”*.

Avaruuden valloituksen huippuhetkeen palataan VB-valokuvakeskuksen näyttelyssä kymmenien värivalokuvien sekä videotallenteiden kautta. *Man on the Moon* -näyttelyn materiaali on koottu Yhdysvaltain avaruushallinnon NASAn arkistoista, ja se on valikoitu vain VB-valokuvakeskusta varten.

Man on the Moon -näyttelyn mediaesittely pidetään VB-valokuvakeskuksessa perjantaina 31.5.2019 klo 11. Näyttelyn esittelee ja Apollo-ohjelmasta kertoo avaruuslentojen historiaan perehtynyt pitkän linjan tiedetoimittaja Jari Mäkinen.

Jari Mäkinen tunnetaan Ylen Prisma Studion juontajana ja radion tiedeohjelmien toimittajana. Hän on myös palkitun Tiedetuubi-verkkomedian perustajia ja päätoimittaja.

Mäkinen on perehtynyt tähtitieteeseen ja toiminut Euroopan avaruusjärjestön ESan miehitettyjen avaruuslentojen ja mikropainovoiman tutkimuksen tiedottajana. Hän on juuri palannut Yhdysvalloista Apollo-ohjelman tutustumismatkalta.

Suurvaltojen kilpajuoksu avaruuteen

Apollo-kuuohjelma nivoutuu Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton avaruuskilpailuun. Neuvostoliitto oli lähettänyt ensimmäisen satelliittinsa Sputnikin Maan kiertoradalle vuonna 1957 ja kosmonautti Juri Gagarinin ensimmäisenä ihmisenä avaruuteen 1961.

Yhdysvallat vastasi avaruuskilpailuun Apollo-ohjelmalla 1960-luvun alussa: presidentti John F. Kennedy asetti tavoitteeksi saada amerikkalaiset astronautit ensimmäisinä ihmisinä Kuuhun.

Vastoinkäymisten kautta ensimmäinen miehitetty Apollo-lento kohosi avaruuteen 1968. Ohjelma huipentui Neil Armstrongin ja Buzz Aldrinin historialliseen kuukävelyyhyn Apollo 11-lennolla 21. heinäkuuta 1969.

Kaikkiaan Kuun pinnalla kävi 12 astronauttia kuudella Apollo-lennolla, viimeisen kerran joulukuussa 1972. Sen jälkeen ihminen ei ole astunut Kuun kamaralle.

Tiedettä ja tekniikkaa, tunteita ja nostalgiaa

Man on the Moon – Matka Kuuhun -näyttely etenee Apollo-ohjelman suunnittelusta ja astronauttien koulutuksesta aina rakettien laukaisuihin, ensimmäisiin kuukävelyihin ja huimaan kuuautoiluun sekä kotiinpaluujuhliin.

Näyttely esittelee ikimuistoisia valokuvia Apollo-kuulennoista sekä vähemmän tunnettuja tunnelmakuvia, joissa tiivistyy astronauttien ja avaruuslentoja seuranneen yleisön jännitys vaarallisen tehtävän edessä.

Kuvissa sykkii myös aito 1960-luvun henki. VB-valokuvakeskuksen kesänäyttelyn nostalgihuone tarjoaa komean mahdollisuuden palata uudelleen ensimmäisen kuulennon televisiolähetykseen! Kuumatkailu on kiehtonut aina ihmisen mielikuvitusta. Teema jatkuu VB-keskuksen ateljeehuoneen näyttelyssä, joka esittelee fantastisia otoksia varhaisista kuumatkailun fiktioelokuvista.

ATELJEETILASSA:

A TRIP TO THE MOON

31.5.-1.9.2019

VB-valokuvakeskuksen kesän päänäyttelyn lisäksi viemme katsojat mukana vuonna 1902 tehdyille matkalle kuuun. Ateljeetilassa tutustutaan elokuvahistorian ensimmäisenä pidettyyn scifi-elokuvaan: Matkalla kuuun (*Le Voyage dans la Lune*, *A Trip to the Moon*).

Elokuvan on ohjannut ranskalainen **Georges Méliès (1861-1938)**. Aiemmin taikurina toiminut Méliès inspiroitui tekemään elokuvaa avaruusmatkasta muun muassa Jules Vernesin novellien ansiosta. Hänen aikaisemmat elokuvateokset olivat jo tunnettuja erikoisista efekteistä ja kokeiluista, jotka toivat katsojille palan taikuutta.

Matkalla kuuun -teoksessa Méliès toimii yhtenä päähenkilöistä nimeltä Professor Barbenfouillis, joka toimii astronomisen kerhon johtajana. Barbendoullis ehdottaa kollegoilleen matkaa kuuun ja kohtauksen edetessä suunnitelmat lähtevät käyntiin.

Matkalla Kuuun -elokuvan tunnetuin kohta on hetki jolloin raketti singahtaa kuu-ukkoa silmään, josta on muodostunut eräänlainen popkulttuurin ikoni. Perille päästyään väsyneet matkaajat alkavat nukkumaan. Pian joukkio huomaakin, että kuusta löytyy lumen ja jättiläismäisten sienien lisäksi myös kuussa asuvia Seleneitä, joita elokuvassa näytteli akrobaattiryhmä Folies Bergère.

Aikana jolloin kuusta ei tiedetty läheskään niin paljoa kuin nykypäivänä, elokuva hämmästytti katsojia futuristisella tarinallaan ja vauhdikkaalla mielikuvituksellaan. Elokuva oli kansainvälisesti niin kuuluisa, että siitä tehtiin jopa useita kopioita jotka levisivät ympäri maailmaa.

Useiden Mélièsin elokuvien arveltiin kadonneen kunnes vuonna 1993 elokuvia löydettiin ja niiden joukosta löytyi Matkalla kuuun -elokuva. Elokuva oli hyvin huonossa kunnossa ja se otettiin restauroitavaksi ja viimein vuonna 2011 elokuva esitettiin värillisenä.

BARSON KELLARISSA:

Mikael Rantalainen: Lumoava kuu

31.5.-1.9.2019

Lumoava kuu -näyttelyssä on esillä **Mikael Rantalaisen** kuukuvia Suomesta. Mikael kuvaa kuuta mielellään vuorovaikutuksessa maanpäällisten elementtien kanssa. Valtaosassa kuvista kuu onkin osana maisemaa, usein tunnistettavien maamerkkien kanssa, ja lähellä horisonttia. Näyttelyssä on mukana myös yhdistelmäkuvia, joista näkyy kuun liike taivalla. Ja vaikka kuu olisi mukana kuvassa vain pienenä, niin kuun valaisemassa yömaisemassa on aina oma tunnelmansa. Kuun pilkistäessä sopivasti pilvien raoista, tunnelma on suorataan mystinen.

Täydellinen kuunpimennys on myös kiehtova tapahtuma, kuu liikkuessa hitaasti maan varjoon, näyttää välillä kuin kuusta puuttuisi pala. Kuunpimennyksestä on esillä useita kuvia joista voi nähdä pimennyksen eri vaiheita, ja myös sen miten kuun väri muuttuu pimennyksen aikana.

Mikael Rantalainen (s. 1970) on helsinkiläinen ammattivalokuvaaja. Mikael aloitti valokuvauksen harrastuksena 1980-luvun loppupuolella, ja vuodesta 2012 lähtien hän on toiminut päätoimisena valokuvaajana ja valokuvauskouluttajana.

Mikaelin intohimo on maisemavalokuvaus. Hän kuvaa mielellään maisemia Helsingissä, sillä lähialueilla pääsee kuvaamaan nopeasti, aina silloin kun säätila ja valo ovat parhaat mahdolliset. Mikaelin mielestä parhaat maisemakuvat saakin otettua silloin kun maisemaa täydentää joku hetkellinen sääilmiö, esim. dramaattiset pilvet, ukkonen, sumua tai merisavua. Talvella lumi ja jää tarjoavat usein myös jatkuvasti muuttuvia maisemia, jotka ovat välillä parhaimmillaan vain muutamien tuntien ajan.

Mikael kuvaa mielellään myös yömaisemia: sinistä hetkeä, kuuta, tähtiä, ukkosta ja valaisevia yöpilviä. Sininen hetki onkin hänen suosikkiajankohtansa kuvata kaupunkimaisemia. Vuonna 2016 Mikael voitti Vuoden Luontokuva -kilpailun Maisemat-sarjan Kaivopuistosta kuvaamallaan "Osuma"-kuvalla, missä salama näyttää iskevän Suomenlinnan kirkkoon.